

[P. A. Poulsen.]

ningerne er såre tyngende. Jeg hilser derfor med tilfredshed, at folketingsudvalget har været opmærksom på, at en del kommuner af forskellige grunde vil få uforholdsmæssig store omkostninger ved gennemførelse af lovens krav, og med undervisningsministeren har været enig i, at man måtte udvide den ordning, der er gældende for de sønderjyske landsdele, så at der, hvor særlige forhold kan påvises, ydes et ekstra statstilskud. Disse drøftelser folketingsudvalget og ministeren imellem har altså ført til en ny paragraf, § 3, og jeg forstår det endogså sådan, at spørgsmålet om yderligere bevilling kan tages op til forhandling, for såvidt det senere skulle vise sig, at beløbet, de 8 mill. kr., ikke strækker til. Jeg hilser som før sagt med tilfredshed, at denne bestemmelse er nedfældet i lovforslaget. Det er ikke sådan at forstå, at jeg er en ynder af, at man til enhver tid skal malke løs af statskassen, tværtimod, men vi må her forstå, at når staten gennem loven påbyder kommunerne meget betydelige udgifter, må det være en selvfølge, at staten selv overtager en del af byrderne, ikke mindst i de kommuner, hvor den økonomiske bæreevne er ringe.

Jeg vil også gerne have lov at indskyde den bemærkning, at mange steder — det gælder særlig i Vestjylland — har man virkelig ofret store beløb på skolebyggeriet før 1937-loven. Jeg kender det fra den egn, hvor jeg selv bor, også fra det sted, hvor jeg bor, og hvor man byggede smukke skoler, gode skoler, allerede først i 30'erne; nu er disse skoler altså ikke moderne, ikke tidssvarende efter den nye lovs krav; nu skal der sløjdlokaler og skolekøkkenlokaler til. Gymnastiksale har vi fået, og jeg er glad for, at vi har vore egne gymnastiksale, at vi ikke, som det ærede medlem hr. Stegger Nielsen var inde på, har dem fælles med forsamlingshusene. Det ville jeg nødig ind på.

Jeg vil gerne omtale et par småting, inden jeg kommer til spørgsmålet om forsøgene. Jeg er glad for, at man ikke har truffet bestemmelse om, at de kommuner, der først kunne komme til fadet, skulle præmieres. Når man flere steder holder igen med at få lovens krav virkeliggjort, tror jeg ikke, man kan sige, at det er, fordi der er uvilje og modstand mod loven. Jeg tror — såvidt jeg forstår, er det ikke alene på de egne, hvor jeg er kendt og dog har en del med skoleforhold at gøre —, at man gerne vil have så gode skoleforhold som vel gør, både med hensyn til bygninger og indhold, sagt i bred betydning, men man tøver,

man er utryg ved efterkrigstidens økonomiske forhold, og ikke så underligt. Vi har før oplevet en krisetid. Jeg husker nok, at der var kommuner, der bogstavelig talt havde ondt ved at udrede de lønninger, de skulle, og det glemmes ikke så let af dem, der da stod med ansvaret.

Angående spørgsmålet om forsøg i skolen er der indføjet en ny paragraf, § 4, stillet som ændringsforslag til det oprindelige forslag. Ændringen tilsigter at ligestille gymnasieskolen og dennes mellemskole med folkeskolen med hensyn til adgang til forsøgsundervisning. Jeg skal ikke bruge mange ord om det spørgsmål — det ærede medlem hr. H. P. Johansen talte meget om forsøg og forsøgsskoler. Det er jo på begyndelsestadiet, lad os se, hvad det fører til, men jeg finder det naturligt, at denne bemyndigelse, der omtales i paragraffen, gives ministeren, og heraf følger, at vi også kan tiltræde lovforslagets nye titel.

Jeg skal ikke gøre flere bemærkninger til lovforslaget. Vi kan fra vor side anbefale det, selvom der ikke blev levnet os megen tid til behandlingen her i landstinget. Jeg forstår, at lovforslaget helst skal føres igennem ret hurtigt, og i dette tilfælde beklager jeg det ikke, men jeg beklager, at vi ikke her i det høje landsting fik så megen tid, at vi kunne få lovforslaget om skolens tilsyn og styrelse grundigt gennemgået, da der dér virkelig var forhold, som burde have været ændret. På grund af den korte tid, man gav os, kunne det ikke lykkes. Jeg bebrejder ikke den højterede minister, vi dengang havde som undervisningsminister, dette; det var folketinget, der holdt for længe på lovforslaget; men der var spørgsmål, som vi burde have drøftet, også ting, vi burde have ændret, men der levedes os altså ikke tid til det.

Jeg kan på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtigt vedtagelse.

Fr. Kristiansen: Det lovforslag, vi her behandler, er en følge af den udvikling, vi har været inde i, næsten siden skoleloven blev gennemført i 1937: den vanskelige adgang til at fremme skolebyggeriet. De satser, som lovforslaget indeholder med hensyn til statens tilskud til forrentning og afdrag, betegner jo en ajourføring, idet byggeriets omkostninger nu er steget så meget, at det er nødvendigt, at statens tilskud forhøjes i tilsvarende grad. Jeg hilser med tilfredshed, at der er indsat bestemmelse om, at der kan ydes indtil 8 mill. kr. i særligt tilskud til de tyndt befolkede egne. Der har hidtil været ydet et tilsvarende tilskud